DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI.

Nr.590 WTOREK 2.LISTOPADA 1943 r. ROK IV.

W OBLICZU ZBRODNI NIEMIECKICH.

P O L A C Y .

Od 13.października miasto Warszawa i niektóre miasta Polski są widownią masowych ulicznych obław na Polską ludność, obwieszczeń o branych zakładnikach oraz publicznych egzekucyj dziesiątków tych zakładników.

Społeczeństwo polskie wie dobrze, że istota tych zbrodni niemieckich nie zawiera nic nowego. Wszystkie części Polski włącznie z Warszawą, wielokrotnie już przeżywały publiczne obławy na ludzi. A pasmo masowych zbrodni niemieckich, okrutnego mordowania Polaków, a m.i. tracenia zakładników ciągnie się poprzez całą polską ziemię nieprzerwanie od jesieni 1939. Nową jest tylko forma ostatnich zbrodni : ich jawny, prowokacyjny charakter, wyprowadzanie ich na światło dzienne ulic stolicy. Niemcom obecnie chodzi o szeroko zakreślone plany prowokacyjne : o wywołanie przedwczesnego powstania i utopienie we krwi przygotowań Polski Podziemnej do walki wyzwoleńczej. W tej atmosferze terroru chodzi również o wyrwanie z Warszawy 10.000 młodzieży do niewolniczej pracy w Niemczech.

Żadnego ze swych celów zbrodniarze niemieccy nie osiągną. Społeczeństwo polskie, które od jesieni roku 1939 daje nieustanne dowody swego bohaterstwa, męstwa, opanowania i dojrzałości politycznej wie co myśleć o tej najnowszej formie starych zbrodni niemieckich. Hartu ducha i moralnej, patriotycznej postawy ludności polskiej, a w szczególności bohaterskiej ludności Warszawy nie złamie widok publicznie przelewanej przez Niemców niewinnej krwi polskiej. Krew ta budzi tym głębszą nienawiść do niemieckich prześladowców i umacnia nas w decyzji nieugiętej dalszej walki z Niemcami.

Przewrotne prowokacyjne kłamstwa i oszustwa Niemców nie zdołają zaćmić jasnej świadomości Warszawy, iż zbrodnie niemieckie zaczęły się i trwały już na długo, przedtem nim przeciw poszczególnym katom niemieckim zwróciła się karząca dłoń Polski Podziemnej. Mimo perfidii niemieckich wystąpień, społeczeństwo polskie doskonale rozróżnia i rozróżniać będzie akcję otoczonych uwielbieniem bohaterskich bojowników Polski Podziemnej od zamachów dokonywanych przez prowokatorów niemieckich oraz komunistycznych, którzy chcą równie jak Niemcy pchnąć społeczeństwo polskie do przedwczesnych wystąpień. Polacy nie ulegną ani niemieckim, ani komunistycznym prowokatorom. Społeczeństwo polskie nieugięcie pójdzie dalej swą dotychczasową drogą karnego, mocno dzierżącego nerwy na wodzy, działania pod kierownictwem władz Polski Podziemnej.

TEATRY WOJNY.

WSCHÓD. - Komunikat rosyjski doniósł, że ataki wojsk sowieckich złamawszy linię oporu koło Geniczeska, przełamały drugie linie obronne na Perekopie i zdobywając miasto Armiejańsk w środku przesmyku, odcięły Krym - uniemożliwiając lądową ewakuację armii krymskiej. Wzięto 6.000 jeńców i wiele sprzętu. W wewnętrznym łuku Dniepru trwają sowieckie ataki na linii bojowej na zachód od Dniepropietrowska. W rej.Krzywego Rogu wszystkie kontrataki niemieckie odparte.

NA POŁUDNIU - we Włoszech stałe postępy obu armii sprzymierzonych. V armia zajęła miasto Teano w połowie drogi między rzekami Volturno a Liri. Lotnictwo bombardowało dwukrotnie Genuę oraz linie komunikacyjne Marsylia-Genua. W Jugosławii patrioci serbscy odparli wszystkie ataki niemieckie, zmierzające do odebrania utraconych baz. W Grecji Niemcy z durzymi siłami wojsk rozpoczęli próbę likwidacji powstania greckiego.

NA ZACHODZIE - eskadry Moskito bombardowały zachodnie Niemcy ze stratą jednej maszyny. Nad Anglią zestrzelono 3 z ośmiu niemieckich samolotów, atakujących wybrzeża brytyjskie.

W TELEGRAFICZNYM SKRÓCIE ...

Prasa szwajcarska donosi o senzacyjnych meldunkach swych korespondentów, że przewrót w Niemczech jest bardzo bliski. Sfery rządzące ogarnia panika, doły zaś chaos i dezorganizacja. Potwierdzeniem tych wiadomości jest niejako rozpaczliwe nawoływanie Goebbelsa, że naród niemiecki nie może dopuścić do powtórzenia się roku 1918.

-.-oOo-.-

Zaś ostatnie zbrodnie niemieckie i ich krwawe ofiary nie pozostaną bez należytej odpowiedzi. Rząd Polski, władze Polski Podziemnej w Kraju oraz armia nasza wraz z lotnictwem czuwają, działają i walczą. Już w najbliższym czasie i tu w Kraju i w Rzeszy otrzymają Niemcy z mężnych rąk Polski Podziemnej i armii na obczyźnie należną za te zbrodnie odpłatę. A ponadto oświadczam :

Przebrała się miara zbrodni niemieckich.- To też gdy nadejdzie niedaleki już dzień zwycięstwa, dzień ostatecznego rozrachunku z Niemcami, za krwawe te zbrodnie Naród Polski weźmie pełny, twardy odwet na narodzie niemieckim. Za okrutne gwałty i potworne zbrodnie, pełnione dziś w Polsce odpowie naród niemiecki, naród zwyrodniałych zbrodniarzy, który na ziemię polską nasłał hordy krwawych katów i oprawców.

PEŁNOMOCNIK NA KRAJ
RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.-

PLON KONFERENCJI W MOSKWIE.

Wczoraj o godz. 18-tej w Londynie, Waszyngtonie i Moskwie wydano równocześnie urzędowe komunikaty o treści identycznej, zawierające główne uchwały, powzięte zgodnie przez rządy trzech mocarstw. Ogłoszone deklaracje dotyczą zarówno działań wojennych, zorganizowania i zabezpieczenia pokoju, jak i sankcji odnośnie państw agresywnych i przestępców wojennych. Podajemy w skrócie treść odnośnych uchwał :

- WOJNA. Ustalono plany i zadania militarne dla jaknajszybszego przyspieszenia końca wojny. Równocześnie stwierdzono konieczność dalszej wojskowej współpracy trzech mocarstw po wojnie, przewidując akces innych narodów do tej akcji.

- EUROPA. Uchwalono stworzyć w Londynie komisję dla spraw Europy o charakterze doradczym, która byłaby zarazem wyrazicielką opinii i życzeń narodów sprzymierzonych. Powołaną zostanie zarazem komisja dla spraw włoskich, w której prócz delegatów trzech mocarstw zasiadał będzie przedstawiciel Francji. Zarezerwowano w niej miejsca dla delegatów Jugosławii i Grecji, jako bezpośrednio zainteresowanych sąsiadów Italii.

- WŁOCHY. Deklaracja odnośnie Włoch żąda rozszerzenia platformy obecnego rządu Italii w duchu demokratycznym oraz przywrócenia pełnych swobód politycznych, religijnych i osobistych. Partie demokratyczne winny cieszyć się pełną swobodą działania dla zwalczania i wykorzeniania faszyzmu. Jako wstępne kroki konferencja żąda : a/natychmiastowego uwolnienia więźniów politycznych, b/rozbudowy demokratycznego samorządu, c/aresztowania i oddania pod sąd faszystów i tych wojskowych, którzy bądź pomagali faszyzmowi, bądź winni są przestępstw wojennych w krajach okupowanych.

- [redacted]
szenie niep[illegible] pierwsza straciła niepodległość w roku 1938. Nie zwalnia to narodu austriackiego od odpowiedzialności za współpracę z hitleryzmem. Polityczna i gospodarcza przyszłość Austrii oraz rozmiar odpowiedzialności za wojnę zależne są od wkładu, jaki naród austriacki wniesie w walce o wyzwolenie siebie i Europy.

- SANKCJE KARNE. Rządy trzech mocarstw postanawiają, iż w warunkach kapitulacji i rozejmu, podpisywanego przez jakikolwiek rząd niemiecki zażądane zostanie wydanie wszystkich oficerów i żołnierzy, członków NSDAP oraz urzędników, którzy dopuścili się przestępstw i zbrodni w krajach okupowanych. Wszyscy ci zostaną oddani poszkodowanym narodom dla osądzenia i ukarania według praw, obowiązujących w poszczególnych państwach. Zbrodniarze o charakterze ogólnym będą sądzeni przez specjalny trybunał międzysojuszniczy. Deklaracja kończy się zobowiązaniem ścigania zbrodniarzy w każdym zakątku świata, a jako szczególne zbrodnie wymienia na pierwszym miejscu okrucieństwa w Polsce, Rosji, Jugosławii i Grecji.

Dalsze uchwały przewidują powołanie Międzynarodowego Komitetu w Londynie dla opracowania współpracy politycznej i gospodarczej wszystkich dużych i małych narodów oraz :

1/Anglia, Sowiety i USA zapewnią zbiorowe bezpieczeństwo innych państw i narodów, powołując do współpracy narody zjednoczone.

2/Rządy trzech mocarstw zobowiązują się do wyegzekwowania z Niemiec wszystkich pretensji oraz dopilnowania by wszystkie warunki kapitulacji, rozejmu i pokoju były przez Rzeszę do joty wypełnione.

3/Stworzona zostanie ogólna organizacja międzynarodowa dla zabezpieczenia pokoju, przy współpracy suwerennych i niezawisłych narodów zjednoczonych.

4/Po zakończeniu wojny podpisane mocarstwa nie będą używały swych wojsk do obsadzania terenów sprzymierzonych narodów, a w wypadku konieczności okupacji krok ten uzgodniony być musi przez podpisane mocarstwa.

Uchwały i deklaracje spisane zostały w protokołach konferencji, podpisanych przez przedstawicieli Anglii, Ameryki i Rosji oraz ambasadora Chin w Moskwie.

-.-.-.-

NA FUNDUSZ PRASY : Aktor-20, Ikar-50, B.W.-50, Wierna Trójka-20, Korwin-20, Popik-100, Cepy-30, Stanisław-20, Feluś-20, Niemka-20.-

STRATEGICZNY MANEWR WOJSK SOWIECKICH.

Słusznie powiedział Cyrill Falls - rzeczoznawca wojskowy radia angielskiego - którego ostatnio często prasa niemiecka przytacza, ze względu na jego pesymistyczne oceny sytuacji na froncie wschodnim, że właśnie na tym samym froncie wschodnim doszło do poważnego kryzysu, przez który Niemcy znaleźli się w niebezpiecznej sytuacji. Szybkie przełamanie linii Dniepru poniżej Kremeńczuga stworzyło sytuację, w której trudno już mówić o przyczółkach rosyjskich na zachodnim brzegu, ale raczej o worku, wydłużającym się w kierunku południowym poprzez Krzywy Róg na Cherson oraz zachodnim ku Kirowogradowi poprzez linię kolejową, przebiegającą mniej więcej o 60 km. równolegle do Dniepru. Jest to niewątpliwie tak pod względem taktycznym jak i strategicznym sukces poważny, który pociągnąć może całkowitą likwidację odcinka południowego. Ponieważ równocześnie zdobycie Melitopola i przesunięcie frontu na południe od tej miejscowości w kierunku na Perekop - grozi zamknięciem Krymu, przeto należy się liczyć, że i ten odcinek zostanie w niedługim czasie zwinięty. W ten sposób zarysowuje się zupełnie wyraźnie sytuacja, która będzie niebezpieczną przede wszystkim dla Rumunii, zwłaszcza dla nafty rumuńskiej, którą Rosjanie będą mogli z Krymu z łatwością niszczyć. Oczywiście należałoby się liczyć z tym, że Niemcy uczynią wszystko, aby zwłaszcza to ostatnie niebezpieczeństwo odwrócić, tymczasem jednak napór sowiecki spycha ich ku Dnieprowi, coraz wyraźniej zacieśniając wązką szyję przez Perekop, przez którą według wiarygodnych informacyj Niemcy zaczęli już wycofywać swoje wojska z Krymu. Otóż ten kosztowny odwrót, pozwalający Rosjanom na odzyskanie Krymu z jego bazami lotniczymi jest dla Niemców tym groźniejszy, że są oni obecnie zmuszeni do osłabienia swych sił lotniczych w Rosji na rzecz innych frontów.

Jak się w najbliższych dniach rozwinie sytuacja na zachodnim brzegu Dniepru trudno przewidzieć. W każdym razie, gdyby nawet Rosjanom nie udało się zamknąć wojsk niemieckich, wycofanie ich będzie niewątpliwie połączone z ogromnymi stratami materialnymi. Manewr rosyjski od strony Kremeńczuga był niespodziewany, Niemcy nie liczyli się z tak ogromnym skokiem, nie przypuszczali - że powstanie sytuacja, która ich zmusi do wycofania się z Dniepropietrowska i z łuku Dniepru. Musieli więc pozostawić olbrzymie ilości materiału wojennego, zmasowanego w wielkich ilościach, celem obrony linii Dniepru plus materiał, który się tutaj nagromadził wskutek ostatniego odwrotu. Podobnie jak swego czasu pod Stalingradem w natarciu na łuk Donu, tak i obecnie w natarciu na łuk Dniepru Rosjanie atakują zarówno wzdłuż pierścienia wewnętrznego, naciskającego bezpośrednio na Niemcy, jak i szerszego zewnętrznego. Ramię pierścienia większego, a raczej półkola, wskazuje wyraźnie kierunek na Boh, Dniestr i Odessę. Tworzą go te formacje, które zataczają półkole z pod samego Kremeńczuga. Trudno stwierdzić czy nacisk zewnętrznego większego łuku zakończy się tak samo, jak swego czasu rosyjski manewr kleszczowy nad Donem, w każdym razie jest jasne, że Niemcy starają się uniknąć analogicznej sytuacji jak pod Stalingradem i dlatego opuścili Dniepropietrowsk, zagrożony zresztą bezpośrednio desantami na północ i południe od miasta, a następnie starali się opóźnić napór sowiecki na Cherson przez bitwę pod Krzywym Rogiem. Z drugiej jednak strony nadzieja na zamknięcie łuku zewnętrznego prawdopodobnie staną na przeszkodzie zarówno wielka przestrzeń, jak i teren rozmokły. Raczej przypuszczać należy, że zanim pierścień się zamknie, Niemcy będą się mogli wycofać tak, że uderzenie padnie w próżnię.

Niewątpliwie linia Dniepru przestała istnieć. Sytuację Niemców mogłoby uratować jedynie uderzenie pod Kremeńczugiem, zmierzające do przecięcia linii sowieckiej, jak to na wiosnę ub. roku zrobili pod Charkowem. Że taki właśnie był ich plan, o tym świadczą doniesienia niemieckie, że właśnie w tym kierunku rozpoczęli kontrataki. Ale do wykonania tak wielkiego planu trzeba mieć odpowiednią ilość rezerw, zwłaszcza wojsk pancernych, którymi jednak dowództwo niemieckie nie rozporządza w dostatecznej ilości zwłaszcza, że ofenzywa sowiecka na innych odcinkach całego frontu nie pozwala na wycofanie jakichkolwiek oddziałów. Wskutek tego kontratak na Kremeńczug nie udał się. W ten sposób na odcinku południowym powstała sytuacja niejasna, która rozluźniła wszystkie operacje niemieckie, oddając równocześnie w ręce sowieckie pełną inicjatywę.

AKCJA ODWETOWA.

Krew niewinnie mordowanych Rodaków - zraszająca bruki miast polskich, jęki katowanych w obozach czy więzieniach żądają zadośćuczynienia. I oddziały Armii Krajowej, działające z ramienia Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, biorą odwet na zbrodniczych Niemcach czy podłych zdrajcach.

Przytoczymy kilka z tak licznych wypadków wymierzonej kary wykonanej na zbrodniarzach :

- Jan Czaja, komendant policji granatowej w Przecławiu zastrzelony został za zamordowanie Polaka oraz stałe wyłudzanie łapówek.
- W dn. 8. bm. przy stacji kolejowej Rogów kilku uzbrojonych ludzi powiesiło Zakrzewskiego Henryka, męża nauczycielki, któremu przyczepiono kartkę "Nie będziesz więcej szpiclował Polaków".
- W pierwszych dniach października wysłano z Warszawy do Oświęcimia transport ponad 2oo kobiet. Na jednej ze stacji dokonano napadu uwalniając więzione w transporcie kobiety.
- Zdemolowano urządzenia w Krużlowej, pow. Nowy Sącz tamtejszej mleczarni, śmietanę ze zbiorników wylano, ser i masło rozdano pomiędzy przygodnych przechodniów, a resztę zlano naftą i wyrzucono na zewnątrz mleczarni.
- Wykonano wyrok Sądu Specjalnego, zabijając Franciszka Olecha, sołtysa wsi Krużlowa, za doniesienia na gestapo i spowodowanie aresztowania 11-tu rolników.
- W Nowym Sączu postrzelono ciężko konfidenta gestapo adwokata dra Janiaka Józefa. Janiak w stanie beznadziejnym leży w szpitalu.
- Wykonano napad na posterunek policji granatowej w Jakobkowicach, gm. Łososina Dolna. Posterunek zdemolowano i rozbrojono.
- Zastrzelono dwóch Niemców z Bahnschutzpolizei w pociągu między Tymbarkiem a Dobra. Zastrzelonym zabrano pistolety.
- W ubiegłym tygodniu zlikwidowano znanego konfidenta gestapo i urzędnika Arbeitsamtu - Michała Pańkowa.
- Zastrzelono w Krakowie urzędnika Arbeitsamtu - Wierzchosławskiego, znanego kata Polaków.
- Osławiony kierownik Arbeitsamtu - Godau, kat i morderca, został zastrzelony w Krakowie.
- Zdrajca narodu polskiego b. profesor Szkoły Przemysłowej - Gostyński, znalazł wreszcie śmierć od polskiej kuli.

CIĘŻARY SZWAJCARII.

Koszty prowadzenia wojny są tak wysokie dla państw walczących, ale utrzymanie neutralności też ma swą cenę skoro Szwajcaria na 4,2 miliony mieszkańców wydała dotąd 5.65o milionów franków szwajcarskich. Przeszło cztery miliardy franków szwajc. spośród wszystkich ciężarów spowodowanych przez obecną wojnę finansowane są na drodze kredytowej. Szwajcaria stara się ze wszystkich sił zachować jaką taką równowagę ekonomiczną, chwiejącą się wskutek ciężarów ponoszonych za cenę neutralności. Wskutek wypadków włoskich Niemcy faktycznie poczęły blokować Szwajcarię, przeciwko czemu radio szwajcarskie wniosło protest oświadczając, że "Szwajcaria musi zastanowić się nad zastosowaniem kroków przeciwblokadowych i wstrzymać wszelkie stosunki z danym państwem". Rząd szwajcarski postanowił nie dopuścić do tranzytu obcych wojsk i zupełnie zamknął ruch na przełęczy simplońskiej. W drodze sądowej skazano 23 osób przez szwajcarskie sądy wojskowe za szpiegostwo i zdradę tajemnic wojskowych - co dowodzi, że kontrola wewnętrzna została zaostrzona. Inspekcja głównodowodzącego Szwajcarii na granicy włoskiej ma też swą wymowę. Szwajcaria jest i chce być neutralna, ale nie pragnie by ją zaskoczono.

FINLANDIA GOTOWA DO POKOJU.

Pod koniec września fiński minister skarbu Tanner wygłosił ważną mowę, stanowiącą oficjalne oświadczenie w sprawie przyszłych stosunków między Rosją a Finlandią. Min. Tanner wyraził przekonanie, że Rosja będzie zwycięscą na froncie wschodnim i nawoływał do możliwie jaknajlepszych stosunków ze związkiem sowieckim. Oświadczył on : "Związek Sowiecki okazał się większą potęgą, aniżeli świat oczekiwał. Rosja nie została pobitą w wojnie. Będąc realistami musimy to należycie ocenić w naszej polityce zagranicznej. Musimy rozpocząć nasze rozważania od momentu, że w przyszłości będziemy sąsiadami potężnego związku sowieckiego. Musimy dążyć do możliwie jaknajlepszych stosunków z Rosją. Finnowie są gotowi do nawiązania ponownie stosunków z Rosją, jeśli otrzymają należyte gwarancje. Finnowie pragną honorowego pokoju, dającego im pewność i bezpieczeństwo".

ZAKŁAMANA PODWYŻKA.

Z dniem 1.9. podwyższono normy żywnościowe dla ludności "nieniemieckiej" na terenie G.G. Podwyżka ta spowodowana dobrymi urodzajami i sytuacją polityczną i frontową, dała sposobność pismom gadzinowym do złożenia oświadczeń, że ludność GG będzie się odżywiać normalnie. Mamy zatem stwierdzenie, że ludność odżywiała się dotychczas nienormalnie. Ale i tak podwyższone racje są głodowe. Przydziały, przeliczone na kalorie, wynosiły poprzednio 41o kalorii dziennie, obecnie w najlepszym razie 8oo kalorii. A minimum wynosi 2.ooo kalorii, dla fizycznie pracujących 2.5oo. Natomiast Niemcy w GG otrzymują 2.7oo kalorii, które dla Polaków są niedostępne.

---ooo0O0ooo---